

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitorsoronként
12 fillér. Nyitlérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

ivándai Karácsony Lajos

államtitkár v. b. t. t. Versecz diszpolgára.

Az igaz, benső szeretetnek, a legmélyebb tiszteletnek, ragaszkodásnak és hűségnek ritka szép jeleivel halmozta el Versecz város hazafias közönsége a mult napokban illusztris országgyűlési képviselőjét.

Karácsony Lajos v. b. t. t. honvédelmi államtitkárt.

Ebben a vérzivataros időben a Kegyelmes Úr iránt tanusított, eme, szinte páratlan melegségű ragaszkodással és lelkesedéssel és azzal, hogy e város diszpolgárává megválasztották, csak kicsi részben rótták le hálájukat Versecz polgárai azon férfiu iránt, aki attól a perctől fogva, midőn első ízben jött közénk, meghódított itt minden becsületes szívet és lelket egyaránt.

Azóta nem volt a városnak olyan közügye, melyet hathatósan nem gyámoltott volna.

Nem volt oly kulturális vagy hazafias mozgalom, mely iránt ne érdeklődött volna. Ha nagy elfoglaltsága megengedte, minden alkalommal felkereste a mi lokális ünnepeinket, hogy azoknak fényt és jelentőséget kölcsönözzön.

A mi haladást városunk az utolsó években tett, az legnagyobb részben az ő nevéhez, működéséhez fűződik.

Hát még egyes polgárért mennyit tett?! Jó szívet hányan emlegetik lelkes elragadtatással. Kedves, leereszkedő modorával, mint hódította meg a más politikai pártokon lévőket is. Tudott megbocsátani azoknak is, kik ádázul, méltatlanul támadták.

A szó teljes értelmében atyjává lőn e város lakosságának. A szó teljes értelmében igaz képviselője, szószólója választóinak.

Nem tett ő soha úgy, mint bizonyos más nagy urak, ha kisebb pozícióban is; a kik csak addig barátai a munkás polgárnak, míg hasznát vehetik, azután ellefejtik, elhagyják, eldobják, mint a kifacsart citromot.

Karácsony Lajos „a mi édes apánk“ — a mint hogy sohasem csukta be ajtaját egyetlen verseczi polgár előtt sem, lett légyen az hazafias lateiner, törekvő kereskedő, munkás iparos, vagy szorgalmas ekonomus; *meghallgatott minden kérelmet*, pártfogott, gyámoltott, minden méltányos ügyet. — Nem vala késedelmes a jó tanácsok osztogatásában, a melyek mindenkoron megszülték a sikereket.

Védelmébe vett, hűen istápoltt minden igaz ügyet.

Ha azonban egyes verseczi polgárok ügyeiben, még a legméltányosabb, a legigazságosabb ügyben sem vezettek talán itt ott sikerre lépései — melyeket igazán lelkiismeretesen elvégzett — annak sohasem ő, hanem azok a kisebb potentátok vagy kényelem szerető urak voltak okai, a kik a dolgok előkészítésében éppen nem serénykedtek — a vagy szívtelen, merev, néha meg éppen nem hazafias álláspontokra helyezkedtek.

Ezek nyomán a szívekben itt-ott felserkedt keserőségek azonban soha sem illették a Kegyelmes Úr atyáskodó tevékenységét.

«Mindenek örülnek az örvendezőkkel» Nyujtották és nyujtják a pálmát!

Oda teszik a mi Kegyelmes Urunk elé a benső, igaz hála, a szeretet, ragaszkodás és hűségnek ékes virágbokréját.

Igaz lelkesedéssel kiáltunk mi is háromszoros éljent ivándai Karácsony Lajosra, a mi verseczi diszpolgárunkra!

P. L.

A diszpolgári választás és az azzal kapcsolatos ünnepek a következők folytak le:

A f. hó 19-én, a mult szombaton tartott rendes havi közgyűlésen Zoffmann Sándor törv. hat. biz. tag és társai azt indítványozták, hogy ivándai Karácsony Lajos államtitkár v. b. t. t. országgyűlési képviselőnket a város diszpolgárává válassza. A jelen volt bizottsági tagok lelkes éljenzéssel és frenetikus tapssal fogadták az indítványt, a melyet egyhangulag határozattá emeltek.

A törvényhatósági bizottság tagjai ezután átvonultak a főispáni lakásba és ott élükön Dániel Tibor főispán üdvözölte Karácsony Lajos államtitkárt, mint a város új diszpolgárát, majd Rezucha István dr. polgármester a város polgársága nevében mondott szép beszédet, hangsúlyozva, hogy a polgárság örül, hogy az ünnepi ténnyel önmagát megtisztelhette.

Karácson államtitkár meghatottan köszönte meg a szép ünneplést és magyar majd német nyelvű beszédében hangsúlyozta, hogy úgy mint eddig, ezentul is együtt érez Versecz polgárságával és Versecz város fejlődéséért és emelkedéséért kíván a polgárság vezetőivel ezentul is együtt munkálkodni.

Ünnepi lakoma.

A mult szombaton báró Daniel Tibor főispánunk ünnepi lakomát rendezett Karácsony Lajos tiszteletére, melyen megjelent báró Daniel Ernő v. b. t. t. volt kereskedelmi miniszter, Pancsova város országgyűlési képviselője is és ezenkívül körülbelül 20 meghívott vendég, a hivatalok főnökei és több befolyásos városi képviselő.

Az ebéden az első felköszöntőt Daniel Tibor báró főispán mondotta, aki lendületes beszédben méltatta Karácsony államtitkár érdemeit, kiváló egyéniségét és üdvözölte őt Verseczen, amely városnak minden polgára boldog, hogy őt, Karácsony államtitkárt tisztelheti a parlamentben képviselőjének.

Karácsony Lajos államtitkár megköszönte a főispán szíves és meleg szavait és Dániel Tiber báró főispánt éltette, aki — ugymond — oly sokszor és fáradságot nem ismerve, mutatta meg, hogy Versecz város érdekeiért mindenkor kész sikra szállani.

Rezucha István dr. polgármester Dániel Ernő bárót, Versecz régi jóakaróját ünnepelte, aki — ugymond — már akkor is támogatta a várost, mikor még semmi nek-szusa nem volt Verseczhez, akkor létesítette a verseczi új pályaudvart, amelyet neki köszönhetnek s amelyért ma is hálaival viseltetnek.

Dániel Ernő báró válaszolt a felkösztöntőre s hangsúlyozta, hogy mindig a legnagyobb rokonszenvvel viseltetett Versecz városa polgársága iránt ez a rokonszenv a szorosabb kapcsolat révén azóta csak növekedett.

Rottler Ferencz városatya német nyelven a polgárság érzelmeit tolmácsolva, Karácsony érdemeit méltatta.

Seemayer Károly dr. kir. közjegyző lelkes szavakban Dániel főispánt köszöntötte fel.

Városunk diszpolgára, országgyűlési képviselőnk szombaton este utazott vissza a fővárosba. A vasuti állomáshoz előkelőnk közül sokan kikisérték és az ovációk a meleg bucsuzásnál is ismétlődtek.

NAPIHIREK

Magyar nyelvű napilap Belgrádban
Értesüléstünk szerint június hó 1-én Belgrádi Hírek cím alatt Belgrádban új magyar nyelvű napilap fog megjelenni.

Népfelkelők bevonulása. Az e hó 29-én Temesvárra bevonulni tartozó népfelkelők, bemutatás végett Temesvár-Gyárvaros, Gyárudvar-vendéglő helyiségeiben reggel nyolc órakor a legpontosabban jelentkezni tartoznak.

A verseczi honvédek hősi fegyverténye a Lovcenen. Az annyira fontos és a Cetinje, valamint a Njeguzi felé vezető ut kulcsáról a efilée elfoglalásáról, amely a Krsztac-nyeregben fekszik s egy jól megerősített magaslatról védve volt a következő értesítést kaptuk: Január 10-én

Albániában.

Január 26-án Barbalinbe, egy pár házból álló községbe maradtunk. Itt az állomás egy mohamedán házban volt. Szép, enyhe tavaszi időjárás enyhítette utunkat, úgy, hogy január 27-én sátor nélkül aludtam a szabadban. Itt az állomáson egy kadét vizet kért a házigazdától, de nem értette meg (akkor még nem tudtuk, hogy a víz albánul „uj“) s be akart menni az egyik ovódába, de az albán villogó szemekkel utasította el, megragadván az ajtókilincset s erősen fogván, ott volt ugyanis a felesége szobája.

Következő napi utunk célja: Aleszió. Az utat lóhullák s új sirok szegélyezték s velünk szembejött szerb foglyok kinézése siralmas s naplóm feljegyzése szerint: hullaszagu.

Aleszió egy régi kis város. Alig 13-15 ház van benne. Itt maradt egy szerb kórház, egy szerb ezredorvos vezetése alatt. Piszkos hely. A mi katonáink azonnal kitakarították s lovaink egy elhagyott katolikus templomban kaptak szállást, mi egy nagy középületben, mely egy hegy lábánál állott, amelyen egy régi török vár romjai fekszenek. Másnap felmáztam a hegyre s megéreztem a várat mely elég nagy terjedelmű. A vártornyok, a mecsetek s az egyes lakosztályok, a női lakosztályok romjai elég kivehetők. Három ndvara van. Négy kapun lehetett bejutni. A várudvaron s egy-két lőrésben hat középkori ágyú feküdt. Három-négy méter hosszúságú, elöltöltő, Szép kilátás nyílt a tengerre s a san giovanni di

délután nyomult előre a verseczi honvédegyalozred III/7. zászlóaljja a megerősített menetelés és hózivatar dacára is, erős küzdelem után elfoglalta a Lovcenen fekvő Zapjevdo községet. Itt kapta a zászlóalj a parancsot, hogy Krsztac felé nyomuljon tovább előre és az erősen tűz alatt tartott műüt egyik községét és a defiléet, az ellenség-től megtisztítsa s birtokba vegye. E nehéz feladat keresztül vitelét a fentnevezett zászlóalj első századára bízta. Földes Ferdinand főhadnagy volt az egyik fél század vezetője aki harcban vezette csapatját míg a második fél század ugyanily módon haladt előre Schlögel Henrich tisztjelölt vezetése alatt. Az előnyomulás egy gépfegyver-osztag által volt támogatva, melynek parancsnoka Somló Béla főhadnagy volt. Dacára az ellenség heves tüzelésének, valamint az ágyuk jól belövőt golyóinak, sikerült a századnak a defilée magasságában jobbra, balra erősen megvetnie a lábát. A defilée el lett foglalva s a magaslaton elhelyezett két 24-es mozsárágyú zsákmányoltatott melyről a január 11-iki hivatalos jelentésben is említés van téve. Az első vonal megerősítésére, előnyomult a zászlóalj másik két százada is, bár az ellenség, folyton tüzelt a községre, de honvédeink erősen tartották magukat, visszaszorítva minden ellentámadást, mely a község visszafoglalására irányult. A defilée a miénk maradt s ezzel egy fontos stratégiai pontot nyertünk, mely fedezte a Cetinje és Njeguzi felé vezető utat, ahogy a további harcokban Cetinje el is esett s csapataink által meg lett szállva.

Makszimálják az elősértések árát.
Budapestről jelentik: A kormány legközelebb makszimálni fogja az elősértések árát, hogy ily módon megakadályozza a makszimált zsirarak körüli visszaéléseket.

Németország megtéríti a háboru okozta károkat.
Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés a háboru okozta károk megállapítására vonatkozólag úgy határozott, hogy a német birodalom teljes kártérítést köteles adni. Az egyes szövetségi országok tartoznak a megállapított károkat mielőbb meg-

meduai kikötőre. Nikita e kis városkán szokott keresztül s állítólag nagyon kíváncsi lett volna annak a tengeralattjárónak a parancsnokára, aki annyi keletlen-séget okozott neki az olasz élelmiszerszállító hajók fenékebe furásával.

Szerb fogságból megszökött hadifoglyaink rendbe jelentkeztek. Az albánok dugdostak, rejtegették el őket a hegyek között s most szállingóztak elő egyenkint, kettesével, hármasával az albánok kíséretében. Egy párral beszélgettem. Mind egytől-egyig panaszkodik a szerbek barbár bánásmódja miatt. Mikor Aleszióból kivonultunk, történetesen előttünk, éppen az ut mellett, temettek katonáink három szerb hullát. Irtózatosan néztek ki. Nem írható le állapotuk.

Azutan mentünk uttalan utakon. Hegyek közt. Derékig érő vizen mentünk át kötőbe fogózva, hogy el ne sodorjon a víz árja. Koplaltunk, jóllaktunk, aztánk fáztunk sütött a nap is. Szóval változatos volt az ut Tiranáig. A szerbek, olaszok mindenütt menekültek előttünk, vagy kisebb csetepátéval elhajtottak őket.

Tiranában is voltam két napig. Sok kedvem nem volt a sétálásra, mert éppen akkor maláriám volt. A legtöbb lakosa mohamedán. Puskával sétáltak itt a férfiak. Dolgozni nem dolgoztak. A város közepén nyitott csatorna folyik; ebbe kerül minden szemét, minden ürülék.

A város közepén két nagy minaret három toronnyal, ahonnan a müezzin a szokott órákban minden világtáj felé hangosan elsírja az

téríteni s Németország evégből ellátja őket a szükséges előlegekkel.

Feleségyilkosság. Radulovác György verseczi lakos szabadságra jött haza és május 22-én, hétfőn megölte 28 éves feleségét Daniczát szül. Todorov. Ezen rendkívüli gyilkosságot a következő események előzték meg. Radulovác 34 éves és a mozgositás óta be van vonulva a verseczi honvéd egyalozredhez és azóta különböző harcokban küzdött a hazáért. 1915 novemberében 14 napos szabadságot kapott, hazaérve a legnagyobb rendtelenséget és elhanyagoltságot talált kis vagyonában, amit az asszonyra hagyott. A rövid szabadságot Radulovác állítólag arra használta fel, hogy földjét őszi veteménynel beveteményezze és birtokoskáját kissé rendbehozza, hogy azután kevesebb gonddal teljesítse haza iránti kötelességét. Az utolsó időben a temesvári munkásosztaghoz volt beosztva, ahonnan pénteken rövid időre, 4 napra haza engedték. Azon reményben, hogy itthon mindent rendben talál igen csalódott. Felesége a „szép Danicza“ nemcsak a házat, a gyerekeket és a földet hanyagolta el, hanem a férjétől hátrahagyott 700 koronát is elgazdálkodta azonkívül a készletbe levő búzát, kukoricát, bort, borjút és más értéktárgyakat pénzzé tette és a divatos „szeretetreméltóakra“ költötte. A megcsalt férfi ezekért erős szemrehányásokat tett könyelmű feleségének de a kötelességfelejtő szerelemlomjas Danicza — ahelyett, hogy a rendes utra visszatérjen — a megsértett fél szerepét játszotta s az embert aki a haremzön a hazáért küzdött és ideha a tönkrement, elhagyta s hétfőn tért vissza, hátrahagyott holmiját elszállítandó. Ezen alkalmat ragadta meg Radulovác, hogy hűtlen feleségét visszatérítse s kérte legelőbb a gyerekekre való tekintettel, maradjon a háznál, mert kedden már vissza kell utaznia Temesvárra, szolgálattételre s kinyilatkoztatta, hogy mindent megbocsájt, ha eddigi cselekedeteivel szakít (ami szerelmes levelekkel be van bizonyítva) kezelje tovább rendesen a gazdasságot s szent lesz a béke. De hiába volt minden. Az

Allah la il Allah-t. Belül nem láthattam őket, mert csukva voltak, de az egyiknél a fedett folyosón, ahol egyébként az asszonyok végzik ájtatosságukat, egy ájtatos hívő volt, aki térdelve, homlokát többször a földhöz érintve mormogta egyhanguan a koránból az aznapra magára kiszabott szurakat. Mikor sétából visszatértem, még mindig ott láttam. A mecsetek körül a szokványos tulipános és egyszerű köves s jelten sirok.

Az utcákon gyerekek férfiak és öreg tőporódott asszonyok, akik azonban az arc fedettségét csak jelzik, pedig bitran eltakarhattak volna, mert kellemes látványt nem nyújtottak. Tejes kávé kíséreltem meg inni, de annak nem volt semmiféle íze. Török süteményt is élveztem de az se ízlett. A legtöbb fajtát meg se lehet enni, mert olajjal van sütvés undorító, legalább nekünk az, szaga van. A kenyéret felében rizlisztből sütik, hófehér, különös ízű, de hamar szárad s akkor élvezhetetlen. Népfelkelőink egy félkiloyi kenyérért két koronát örömmel fizettek.

Durazzoba nem juthattam, csak Bazar—Siak-ig. Mi foglaltuk el, a mi népfelkelőink s bosnyákaink kergették ki az olaszokat s mink ezután visszamentünk s egy esch. ezred vonult be katonabandával helyőrségre.

Azóta pihenünk, ha ugyan a váltakozó, egyik helyről a másikra való vándorlást, a Matin ötszáz méter hosszúságban colópókra lefektetett gerendákon való átkelést annak lehet nevezni.

asszony nyíltan megmondta, hogy eddigi életével nem szakít, mert neki az jobban tetszik, mint a gazdasággal és a gyerekekkel kinlódni s a mellett még gorombaságokkal is tetézte szavait a megcsalt férjjel szemben. Ezen szavakra önkívületi haragba jött a férj s teljesen tébolyogva kirántotta zsebkését s egyetlen metszéssel elvágta felesége torkát, úgy hogy az vértől elborítva bukott a földre s rövidesen meghalt. Radulovác kedden a helyett, hogy osztagjához bevonult volna, le lett tartoztatva s a verseczi honvéd állásparancsnokságnak át lett adva.

Uj behívások az aratás után lesznek. Budapestről jelentik: Az 1866—90. évek között született és a bemutató szemléken alkalmasnak talált földmivelő népfelkelők behívása az aratás előtt nem fog megtörténni. A népfelkelőket a hadsereg különben is csak azért fogja behívni, hogy esetleges pótlásokra használja őket.

Fényüzési adó. Politikai körökben arról beszélnek, hogy a kormány legközelebbi új adótörvénytervezetet terjeszt a képviselőház elé. Meg fogják adóztatni a fényüzési célokat szolgáló tárgyakat, a gépkocsikat, a pezsgőt és a finom palackborokat. Azonkívül megadóztatják azokat a lakásokat is, melyek évi bére a 2000 koronát felülhaladja. Az adókulcs itt pogresszív lesz a lakás nagysága szerint. Ez az új adónem különösen Budapesten és a nagy városokban fogja az állami bevételt szaporítani. Az új adó révén több millió bevételre számítanak.

Hadbavonult tanulók érettségi vizsgálatára. Az 1897-ben s korábban született hetedik osztályt sikerrel végzett középiskolai tanulók közül azok, akik katonai szolgálatra való bevonulásuk miatt a folyó tanévben nem végezhettek el a nyolcadik osztályt, vagy pedig a nyolcadik osztályt

már elvégezték ugyan, de az érettségi vizsgálatot le nem teheték, amennyiben az említett tanulókat a katonai parancsnokság szabadságotatja, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendelete szerint a folyó tanév végén május 25 től június 25-ig tartó kurzuson a nyolcadik osztály vizsgálatát, illetve az érettségi vizsgálatot is letehetik. Minden középiskolában, ahol jelentkezés lesz, tanfolyam fog tartatni. A katonai parancsnokság fogja felhívni a tanulókat vizsgálatrabcsojtás iránti igényük bejelentésére, s a jelentkezők és szabadságot nyert tanuló névsorát a miniszterium a főigazgatók útján közli az intézetek igazgatóival.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Jenő főherceg az élelmiszerdrágítók ellen. Bécsből írják: A minap Kunschak képviselő egy gazdasági értekezleten azt panaszolta, hogy a gazdákat a bíróság még akkor is megbünteti árdrágításért, ha azok például a zsírt a maximális áron alul adták el. Az osztrák bíróságok ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nemcsak az követ el vétséget, aki túllépi a maximális árhatárt hanem az is büntetendő, aki az eladásnál olyan árat követel, amely nincsen arányban a beszerzési költséggel. Kunschak ezt a rendszert sérelmesnek tartja a gazdákra nézve, mert a sertésnekél a beszerzési árat nem lehet megállapítani, a sertésenyésztés lehetősége ugyanis nagyon változó körülményektől függ. Sokkal eredményesebbnek tartaná a szigorú eljárást azokkal szemben, akik a tenyésztő és fogyasztó közönség közé állnak és ennek igazolására mindjárt példát produkált. Hivatkozott Jenő hercegre, a déli csapatok főparancsnokára, aki Karintiában

ugy segített a nyomozó élelmiszerdrágaságon, hogy kiutasította a marha- és sertéskereskedőket és a tartományi tanácsra bízta a lakosság élelmiszerének ügyét. Az eredmény fényes volt. Karintiában a „beszerzési ár“-ként szerepelt árnál is olcsóbban lehetett húst kapni s azonkívül kétmillió korona tiszta nyereséghez jutott a tartományi tanács, mely összeggel nagy mértékben enyhítheti az eddig már túrhetlenné vált helyzetet.

Eltűnt katonák nyomozása: A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egyesület hozzájárulásával és támogatásával a budapesti «Tudósító Iroda» mult év december óta «Katonanyomozó-Jegyzék» címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthány Lajos és gróf Hadik Barkóczy Endre főmegbízottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harctere és a frontmögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a «Katonanyomozó-Jegyzék» szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38. I. emelet.)

A megdrágult ekszpresszlevelek. Mint a Budapesti Tudósító értesül, a kereskedelemügyi miniszter a belföldi, valamint az Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával és Németországgal való forgalomban a levélpostai küldemények, postautalványok és pénzeslevelek ekszpressz-kézbesítéséért járó díjat az eddigi 30 fillérről 60 fillérré emelte fel, a csomagok ekszpressz-kézbesítéséért járó díjat az eddigi 50 fillér helyett 1 koronában állapította meg. Az egyéb külfölddel való forgalomban valamennyi küldemény fajra megszüntette a további intézkedésig az ekszpressz-kézbesítést. E rendelet után tehát ekszpressz-kézbesítésre csak belföldre, Ausztriában, Bosznia-Hercegovinában és Németországban lehet feladni, még pedig ezidőszent csak a levélpostai küldeményeket, postautalványokat, távirati utalványokat és pénzesleveleket, ellenben ekszpresszesomag Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba, sem belföldre még nem küldhető.

A megtakarított óra értékéből juttassanak valamit a rokkant hősöknek.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1916 évi május hó 28-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Siketnémák felvétele. A temesvári áll. segélyezett siketnéma intézet felügyelő bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény vármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a

A husvétii ünnepeket egy kis albán községben töltöttem el. Az állomás, melyet én vezettem, egy patriarkális épületben volt, ahol két ferenerendi albán páter is lakott a tiszteken kívül. A páterekkel latinul érttettem meg magamat Ekes beszélgetés volt több ízben, de legalább megértettük egymást. Az egyikől kaptam egy német-albán nyelvtant is, sőt husvétkor két piros tojást is. (Itt nem tiltotta el a miniszteri rendelet.)

Husvét mindkét napján miséztek. Az első nap a bosnyákok a templom elé egy nagyon szép zöld sátozt építettek s ott volt a mise. Az asszonyok a hátukon hozták s a templomban rakták le a pátereknek szóló étel, tojás, kukoricakenyér, sajt, stb. ajándékaikat. Másnap eső volt s a templomba volt a mise. Nagyon primitív alkotmány kedetlegetesen felszerelve. Az áldozáshoz szükséges bort egy kis zöld üvegből, a vizet egy fekete kavés csészéből önti a ministrans.

Esténként k jurtam egy török albánhoz, egy távolabbi község török tanítójához, aki most itt kereskedéssel foglalkozott, de nem lehetett mást nála kapni, fekete cigaretté dohányt, cigarettapapírost és gyufát. Azt is méregdrágán. Hallgattam az ott kaszinózó albánok éneklőbeszédét. Egyik látogatásom után elkísért s a nadrágja zsebéből kihuzott egy nyers tojást s mint barátsága jelével megajándékozott vele (másnap jó volt a grizlevesbe.) Én halám és barátságom jeléül albánul üdvözöltem. Kezet fogtunk, a bal kezemet a vállára tettem s a jobb és bal halántékunkat összeérintettük és végül a jobb kezünket szívünkig emeltük.

Kulturáról, még csak gazdaságról is alig lehet beszélni. A földeket csak megkaparják s majdnem csak kukoricát vetnek, annyit amennyi a családnak elég. Repeét egy helyen láttam.

Itt még patriarkális viszonyok vannak. Az egész család együtt él.

Most keveset esznek. A mi általunk levágot mshák zsigereit nagy örömmel szedték össze. Ünnepe volt náluk. Amit nem tudtak megenni, jól rosszul megmosva, a nyitott tuzhely fölé akasztják megfűstolni. Iskola mindössze öt városban van: Szkutariában, Tiranában, Durazzóban, Elbaszanban és Valonában. A legtöbb albán irastudatlan, amire büszke. Dolgozni talán az asszonyok dolgoznak valamit. Hanem a törzsek annál többet civódnak egymással s erősen divik a vérbosszu. Hogy hany torzs van Albániában, még nem tudtam elgázodni. Tolmácsunk egy értelmes albán kolyók aki Szkutariában tanult s jól beszél németül Fjan Fresca, az én jó barátom maga is beleharapot ebbe a kérdésbe s mikor már a tizedik vagy hanyadik törzset s vidéket feljegyeztem, már neki is csódot mondott a tudomány. Igaz, hogy ő sem ismerheti Albániát egészen, aminthogy én sem, de azt látom, hogy sok a pap és mégis nagy az elmaradottság és az emberek a vallásuk szerint különülnek el.

A keresztény albán már messziről kiáltja, hogy ő katolikus, a mohamedán hallgat csak, mindig gyanusnak látszik, hátha Esszad pasával tart. Inkább nem szól semmit s némán turi, hogy a keresztényalban ő hozzá vezesse a rekvirálókat s az ő marhái esnek áldozatul, de a katolikusé az megmarad s a rekvirált zsigerek is esetleg neki jutnak. S ha azután esetleg háboru után kivonulunk, megint szól a puská s vérbosszura. Rend kellene ide. Felvilágosodottság, kultúra, földmívelés, ut, sok-sok világosság s a puskák, melyek most a válon lógnak, hamar lekerülnének, szegreakasztásra.

De miért fajjon ezért a mi fejünk, mikor van baj otthon is elég. Nem igaz?

Espersit János dr.

növendékeknek elméleti oktatásának befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adnak vissza a szülőknek. A kérvény az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók keresztlevél, vagy születési anyakönyvi kivonat a gyermek siketségét igazoló tisztiorvosi bizonyítvány, himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a család- és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. A vagyontalan gyermekekről az intézet gondoskodik, ha a szülő a kérvényben kijelenti és okmányokkal igazolja, hogy gyermekének neveltetésére képtelen. A tandíj évi 40 korona, amely azonban a vagyontalanoknak, kérésükre szintén elengedtetik. Az eltartási díj havi részletekben, a tandíj félévi részletekben is fizethető.

A legjobb töltőtollszárak kaphatók a Kirchner-féle papirkereskedésben.

HIRDETÉSEK

7354/1916. sz.

Hirdetmény.

Az orosz hadifoglyok különösen vasárnap este mind tömegesebben szoknek meg.

Ezen szokások megakadályozására a hatóságok igen keveset tehetnek, ha a lakosság őket működésükben hathatósan nem támogatja. Versecz város tanácsa felhívja tehát a lakosságot, hogy alábbi rendelkezéseit lelkiismeretesen és pontosan hajtsa végre, mert ha a szokásoknak nem sikerül gátat vetnie, a magas belügyministerium azzal fenyegetett, hogy az oroszokat teljesen elvonja.

A szokások megakadályozására a tanács a következőket rendeli el:

- 1) Felügyelet nélkül nem szabad az oroszot sehová sem engedni.
- 2) Minden munkaadó szedje el este a ruháját és csak reggel adja neki vissza.
- 3) Hálólhelyét vizsgálja meg ismétellen,

vajjon nem gyűjt-e élelmi készleteket a szökösökhöz.

4) Tartsa otthon a fogolyt; ne engedje meg, hogy fogolytársait meglátogassa és ne tűrje, hogy azok őt látogassák meg.

Különösen vasárnap kísérje figyelemmel az emberét. Ne eresse sem a templomba, sem pedig sétára.

6) Miután különösen az orvosi vizsgát használják fel a szökésre, ezentul minden orosz el kell kísérni a vizsgára és onnan hazakísérni.

7) Igen sok orosz olyan csinosan van felöltözve, hogy egyrészt mint ilyen fel sem ismerhető, másrészt meg irigységet kelt társaiban, kik azután a munkaadóktól, hasonló öltözetet követelnek. Ha a munkaadó meg nem teljesíti ezen követelést, megtagadja a munkát. Ennek elejét veendő, a tanács elrendeli, hogy különösen vasárnap az orvosi vizsgára a munkaadó gondoskodjék arról, hogy a fogoly egyenruhában jelenjen meg a vizsgára.

Tifos neki kemény gallért, nyakkendőt, felöltőt adni. Ezen csekélységeknek sok munkanap esett már áldozatul.

8) Miután ezt tapasztalták az illetékes ténnyezők, hogy az oroszok a polgári ruházatról lefejtették a sárga háromszöget, a tanács elrendeli, a hadügyministerium utasítása alapján, hogy minden polgári ruházat, melyet az orosz visel, akár munka, akár ünnepi ruha az, az ujján sárga olajfestékkel feltűnően megjelölendő.

9) Előfordult, hogy két verseczi lakos nemzetiségi ruházattal látta el a foglyokat. Ezek a katonai büntető törvény 327 és az 1915 évi XIX t.c. 11. §-a alapján büntetésben foglalkoznak részesülni.

10) A tanács minden orosz hadifogoly elfogásáért 10 korona jutalmat tűz ki.

A tanács figyelmezteti a munkaadókat, hogy ha a fogoly szökése alkalmával kiderül, hogy ezen rendszabályokat nem tartották be, az illetők nemcsak elvesztik az óvadékot és megfizetik az esetleges bekísértetési költségeket, hanem az 1915 évi XIX t.c. 11. §-a alapján büntetésben is részesülnek.

Versecz, 1916. évi május hó 11-én.

Dr. Rezuca, kir. tan., polgármester.

4942/1916. sz.

Hirdetmény.

Az 1887. évi XXII. t.c. alapján közhírré tétetik, hogy a folyó évi kötelező himlőoltást f. évi május hó 14. etől kezdve a városi orvos a városi közegészségi hivatalban végzi (Laktanya-utca 5.) minden hétköznap d. u. 6-7-ig, vasárnap d. u. pedig 2-6 óráig a városháza nagy üléstermében.

A kötelező újraoltás augusztus hó 31-ig ugyane helyen és időben, azontul pedig az iskolákban végeztetik.

Miről a közönség azzal értesítettik, hogy ha az első oltásra kötelezett gyermekek magán orvos által oltatnak, vagy betegség miatt a f. évben be nem oltathatók, arról az oltóbizottság a fentjelzett helyen és időben orvosi bizonyítvány által értesítendő.

E rendelet be nem tartása a fenti törvény értelmében büntetettik.

Versecz, 1916. évi május hó 10-én.

Dr. Buócz Béla, rendőrfőkapitány.

90/1916. eln. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister ur f. é. április hó 19-én kelt 24024. sz. rendeletével Versecz állomás kibővítésének közigazgatási bejárását elrendelte s az eljárás megkezdésének idejét 1916. évi május hó 30. napjának d. e. 8 óráját, összejelveteli helyül pedig Versecz állomás felvételi épületét jelölte ki.

Erről az összes érdekeltet oly figyelemzetéssel értesitem, hogy a bizottság előtt személyesen vagy igazolt meghatalmazott által megjelenhetnek és esetleges kifogásaikat, vagy kérelmeiket előterjeszthetik.

Versecz, 1916. évi május hó 21-én.

Dr. Buócz Béla, rendőrfőkapitány.

Özv. Kirchner-féle műintézet

(Cégtulajdonos: **Kirchner Ernő**)

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák
elkészítésére.